

zijn) deugt er niet een, zoo min als de daguerrotipen. Moet er een bij, dan zou ik U de kosten van een nieuwe teekening aanraden" . . . (31 Juli 1854).

Maar de teekenaar Spanier brengt hem weer tot een daguerreotype: „De heer Spanier had mij een beleefdheid bewezen en bij mijn dankzegging daarvoor bood ik hem mijn wederdienst aan. Hij vroeg mij één minuut zittens voor een daguerrotypist, die mij nauwelijks één halve minuut bezig hield. Een geestig woord had een lach op mijn gelaat gebragt en dat ziet er daarom zoo vroolijk uit, 't geen niet in mijn karakter ligt. De gelaatstrekken zijn sprekend, maar de oogen, die de daguerreotype nooit goed teruggeeft, moeten getoucheerd geweest zijn. — Door tusschenkomst van den Heer Spanier zou dezelfde daguerrotypist wel een nieuwe afbeelding van mij kunnen trekken, waarin ik wat minder meesmuilde". Blijkbaar op verzoek van den uitgever zal hij „gaarne nog eens voor den Haagschen daguerrotypist gaan zitten" (7 Dec. 1854). Maar „het weer is nu te ruw en te koud om onder het dakraam van den daguerrotypist te gaan zitten. Zoodra dat wat gunstiger is, zal ik ten dien einde naar den Haag gaan" (26 Jan. 1855). „De gediensstige Spanier heeft mij reeds doen weten dat hij wel voor een warme plaatstoof zorgen zou, indien er haast bij het werk was; — doch het is geen reizensweer" (15 Febr. 1855).

Een toevoeging die kwaad bloed zette volgt hierop: „Er zal nog alweder een nieuw portret *en grand genre* moeten komen. 'k Had het reeds vóór jaren half aan den verplichtenden Buffa beloofd en mijn verplichting wordt dagelijks grooter. Maar geduld! 't zal aan het Uwen geen kwaad doen en 't komt er op één min of meer niet aan" ¹⁾. De kwestie betreffende dit portret laten we verder onaangeroerd.

In den brief van 12 April 1855 heeft Tollens het over het al of niet toevoegen op den rok van de gravure van ridderordens: „. . . ik hecht daaraan niet de minste waarde; zij kunnen de gelijkenis niet vermeerderen, want ik draag zelfs bijna nooit een lintje. . . De zaak is mij te beuzelachtig. Hecht gij er waarde aan, ik verzet er mij niet tegen, alleen

1) Dat portret van Buffa hangt o.a. in het Rotterdamsch museum en is niet flatteerend; T. heeft er een zeer scheeven mond.